

Rafael Vidal Pi

Barcelona, 24 d'Agost del 1958

Sr. ~~Pere~~ Calders

M e x i c D. F.

Estimat amic:

Amb poca diferència vaig rebre la teva carta del 22 juliol i la de la Distribuidora Selecta del 21 juliol. Uns dies mes tard, vaig rebre una altra carta del meu apoderat Lic. Genaro Núñez Escalante. A tots us he contestat suara doncs he volgut assegurar-me bé de les possibilitats que hi havien per tal de poder percebre el deute de Distribuidora Selecta mitjançant trameses de llibres. Dissortadament per mi, he de repetir-te el que et deia en les meves anteriors. El Sr. Pifia de la Selecta de Barcelona (Cruzet) va cloure la meva persistent recerca. Em digué : No perdi el temps! Naturalment va donar una sèrie de motius impossibles de rebatre per part meva. El més poderós és el de que l'únic llibre additat a Mèxic que aquí pot interessar és el que arriba de contraband ja que són títols que a Espanya no permeten editar. Fora d'aixó em va anar donant dades i ensenyant-me exemplars comparant preus, qualitats, presentació, etz. etz. i vaig quedar tapat com havia quedat amb els altres. I es que Pere, a Mèxic arriben molts llibres editats aquí i tu els deus veure. Pero si vegéssis el conjunt d'Edicions que hi han per aquí i la competència de títols et quedaries meravellat. El Diamante Luna a mi em sembla bastant bé, pero si el poses al costat de moltes de les edicions que hi han per aquí hi veuries una gran diferència.

La Distribuidora, oficialment, em diu que jo els digui el títol que interressi per tal de considerar-lo. No se que volen dir amb aixó, però suposo que deu ésser per a enviar-me'l o per editar-lo. No veig altre camí. I essent així crec que el millor seria que la inversió que haurien de fer me l'enviessin a mi directament i problema resolt. La oferta que em fan aparentment és molt bonica i no hi ha dubte que revela molt bona voluntat de complaure'm. Pero demostra un total desconeixement del mercat espanyol. De fet l'únic llibre que s'importa és l'Argentí i és de fa no gaire temps. Pero és que la força editorial argentina és molt pujant (ho fan molt bé) i fins dins del mercat espanyol fa impacte. Es el que potser passarà el dia que la força editorial de Mèxic sigui més potent. El preu del llibre argentí també surt molt bé.

Sen tint-t'ho molt he tingut de contestar a la Distribuidora que aixó sol podria interessar-me amb resultats a la llarga, en el cas de que em fós possible posar-me d'acort amb algú. Pero que mentrestant necessito diners, necessito que m'enviïn el que puguin. En fi suposo que ja veuràs la carta.

A la teva carta em dius que després de fer tots els intents porque es resolgués el meu assumpte, has quedat al marge del mateix. En primer lloc he de fer-te constar el meu agraiment profund per tot el que has fet i se que sempre que puguis una pinzellada d'humanitat per part teva sempre hi será, doncs et conec bé. A més, interpreto que potser ara podré actuar amb més llibertat de moviments al reclamar el que és meu lligitimament meu i que em fa falta, molta falta doncs no hi haurà el perill de que involuntàriament lesioni la delicadesa de l'amic que ets tu (si bé als altres també els considero i aprecio, però) l'amic ets tu.

Rafael Vidal Pi

UB (2)
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats
BARCELONA

Em dius a la teva carta que de negocis en parli amb ells i així ho faré. Es una llàstima que hagi d'esser així però així serà. Perdona, doncs que a aquesta carta en cara te n'hagi parlat. Però he volgut donar-te una explicació ja que fores tu qui primer m'én va parlar.

Dijs: "Tant debó que al marge dels interessos materials que ens puguin afectar a tu i a mi t'interessi continuar la nostra correspondència". Pere, pots estar ben segur que m'interessa continuar la nostra correspondència. Potser més que mai. Quan escric per interessos materials és que no tinc més remei. Però em sap molt greu.

La nostra correspondència, seguirá, doncs per part meva, i el que si et puc avençar és que serà irregular. Tant aviat t'escriuré sovint com més espaiat. Però per favor, que no serà per falta de ganes ni per res més sino per la meva alèrgia al fet material de "fer" les lletres. Si tingués una Secretaria encara que fós lletja a qui pugués dictar i ella "fés" les lletres, t'asseguro que no sols seria un escriptor diari de cartes, sinó que potser faria algun llibre i tot. Però a tu procuraré no tenir-te gaire temps sense cartes, sigui com sigui.

Referent al teu pare, pel que dius ja se a què atendre'm i procuraré no parlar-li gaire de negocis si ell no m'én pregunta.

La meva vida continua enmig de la tragèdia. Diu que els amics son per les ocasions i que el confiar-li les nostres tribulacions es un descans. Perdona que en faci ús ni que sigui per a trobar aquest descans. Els meus mals-decap són fonamentalment dos: La manca de recursos i la salut de la dona. La manca de recursos porta problemes com el de deure ^{un} trimestre de l'escola dels nens i no saber quan el podré pagar i per tant no els puc matricular per l'any o curs que ve. El ^{no saber} com fer-ho per adquirir les medicines que a la dona li fan falta, el no poder acabar de comprar els mínims de coses per les habitacions, etz. etz. i sobretot, jo que mai no he degut res, el pensar cada nit quan em fico al llit que dec aquell xec que tu saps i que no se com fer-ho. I tot això procurant dissimular que la cosa no trascendeixi ja que llavors tot s'esbombaria i com que no puc anar Rambla amunt i Rambla avall explicant a tothom la veritat de la meva honradesa sempre hi hauria qui em perjudicaria dins del seu concepte. etz. etz.

La Lola, amb aquest tràngol de les lletres de la Selecta ha tingut una commoció d'esperit tant forta que el sistema nervios se n'ha ressentit fortament. Se li ha reproduït el que va passar l'any 53 a Méxic (recordes? pero "corregido y aumentado" Fins el punt que la vaig enviar amb el meu cunyat uns dies a Calafell i ella que mai no ha volgut deixar els fills va accedir doncs no es veia amb cor de continuar. Ja ha tornat i li va anar bé. Però no va ésser més que un parentesi. L'angoixa i la depressió la dominen i en general ha perdut la fe amb la gent després del que ha passat i estem passant. L'han vist varis metges entre ells un de nervis molt bo pero molt car. En fi, la nostra harmonia la nostra fe absoluta de l'un amb l'altre i la confiança amb Déu ens fan esperar que no trigui gaire a arreglar-se lo de les lletres i que puguem anar redreçant la nostra vida en espera de que la fàbrica de plomes i bolígrafs es posi en marxa d'aquí un any.... Els nanos bé, ben sans i ignocents de tot, encara que els dos grans, en Rafel i Jospe M.a no saben el què pero veuen quelcom estrany que no saben el que és. Ho intuïeixen i jo per l'experiència de la meva infantesa sé que això no és gaire bo. Per favor digues a la Rosa, M.a Teresa, Mare, etz. que no li tinguin en compte el que no els escrigui. Les recorda i estima com sempre però te molta feina i molta desgana de tot. Potser unes lletres d'elles l'encoratjarien. Espera amb delit veure la Quimeta Peyroc que per ara no ha dohat senyals de vida. Es natural doncs deu estar molt atrafegada. Ja vindrá.

Rafael Vidal Pi

Col 40705(3)
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats
BARCELONA

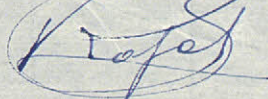
Es diumenge, i com de costum t'estric sota el llimoner. Es un llimoner d'antologia com diries tu. A sota, jo mateix hi vaig construir una taula i ara a l'istiu hi mengem. Els nanos corren i es barallen i juguen per aquí, aliens naturalment a les preocupacions dels seus pares. Sols saben que la mare no es troba gaire bé pero no hi donen massa importància.

Fora de casa, tothom aparenta tenir molts quartos ja que tothom va d'estiu i tothom tira de veta. Crec que gasten el que tenen i el que no tenen. Es alló que jo mai no entenc. Les platges plenes, com els cinemes, teatres, espectacles a l'aire lliure, restaurants i cada dia més cotxes pels carrers. Els dies de festa les entrades de Barcelona per carretera ja semblen Mèxic. Un cotxe darrera l'altre i aixó que les fàbriques no donen l'abast. No se com s'ho fan... doncs si bé falten treballadors i empleats, sols els volen solters, o amb pocs fills i amb menys de quaranta anys ja que si no es així les lleis socials obliguen les empreses a donar una serie de ventatges materials que son difícils de donar. Aixó produeix que un home en la seva plenitud com jo, pels efectes socials sóc mirat com massa gran.

En quant al Régim, et deia que la idea de tothom era de que durant aquest any hi hauria un canvi. Doncs sembla que no per ara. I t'adverteixo que si bé ningú hi està d'acort tampoc ningú te cap interès en fer canvis. La massa ja ni s'en preocupa. Tothom procura viure el millor que pot i anar tirant. Ja saps que aixó t'ho he anat repetint durant anys com una cantinel·la i que els fets em donen la raó.

En quant a nosaltres, malgrat les dificultats que tenim per viure i que a Mèxic no en teniem, sabem distingir perfectament i trobem que el lloc natural on hem de criar els fills i viure és aquí. Considerem que les dificultats d'ordre material en aquest aspecte son a segon ordre i que de la nostra situació no en tenen la culpa com a països i que si bé trobem llògic i natural estar aquí, no oblidem Mèxic no sols pels amics, no, sinó Mèxic com a Mèxic, ja que no és en va que hi passarem uns anys. Recordem Mèxic i procurem parlar de les coses bones que te i quan alguna vegada hem anat al cinema i hem vist una pelicula mexicana, hi hem disfrutat encara que sols fós per sentir parlar mexicà que ens fa molta gracia. No tinguis cap dubte de que tenim i mantenim arrels d'afecte profund a Mèxic a més d'els amics i que si bé de cap manera ens decidiríem per a viure-hi permanentment ens agradaria molt poder-hi passar una temporada ni que fos reativament llarga.

Bé Pere, molts recorts per la Rosa, M.a Teresa, Mare, Ana, Zina, Peypochs i tots els amics que vulguin seguir éssent'ho així com molts petons pels nanos, etz i una forta abraçada del teu sincer amic

P. S. Aquí fa temps que no ve cap pelicula americana. Hi havia un conflicte que ara s'ah arreglat i crec que aviat n'arribaran. Mentres, ens hem empatxat de películes italianes (la majoria dolentes i algunes molt bones) i moltes franceses, fluixes en general (fora d'alguna excepció), alguna d'anglesa i bastantes alemanyes (dolentes).

Al no fer cap comentari a la meva carta del dia 5 de juny considero que dones com a satisfactòries les meves explicacions.

¡Nos vemos! ¡como le va manito?